

MALTA

QORTI TAL-APPELL
(Sede Inferjuri)

ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF

Seduta tal-15 ta' Frar, 2023

Appell Inferjuri Numru 24/2022 LM

Miriam Garcia Medina (K.I. nru. 0234795(A))
(‘l-appellata’)

vs.

Plan 17 Limited (C71586)
(‘l-appellanta’)

Il-Qorti,

Preliminari

1. Dan huwa appell magħmul mis-soċjetà intimata **Plan 17 Limited (C 71586(M))** [minn issa ‘l quddiem ‘is-soċjetà appellanta’] mid-deċiżjoni [minn issa ‘l quddiem ‘id-deċiżjoni appellata’] mogħtija mit-Tribunal Industrijali [minn issa ‘l quddiem ‘it-Tribunal’] fis-16 ta’ Marzu, 2022, fil-Kwistjoni tax-Xogħol nru. 3924/FM, fejn it-Tribunal iddeċieda li t-tkeċċija tar-rikorrenti **Miriam Garcia**

Medina (K.I. nru. 0234795(A)) [minn issa 'l quddiem 'l-appellata'] mill-impjieg tagħha mas-soċjetà appellanta ma sarx għal raġuni tajba u suffiċjenti, u b'hekk illikwida kumpens favur l-appellata ta' disat elef Euro (€9,000), li kellhom jithallsu mis-soċjetà appellanta fi żmien xahar mid-data ta' dik id-deċiżjoni.

Fatti

2. Il-fatti tal-proċeduri odjerni jirrigwardaw it-tkeċċija tal-appellata mill-impjieg tagħha minn mas-soċjetà appellanta fit-2 ta' Awwissu, 2020¹, u dan għar-raġuni li hija kienet aġixxiet b'mod negligenti meta naqset li tinforma lill-imsemmija soċjetà appellanta bil-vjaġġ tagħha barra minn Malta, meta sussegwentement irritornat lura għax-xogħol filwaqt li kienet ma tiflaħx.

Mertu

3. L-appellata għalhekk istitwiet proċeduri quddiem it-Tribunal fid-9 ta' Diċembru, 2020 permezz ta' rikors fejn talbet lill-imsemmi Tribunal sabiex:

"...jogħġbu jiddikjara u jiddeċiedi illi t-terminazzjoni tal-impjieg tal-esponenti mis-soċjetà intimata kienet ingusta u ma saritx għal raġuni tajba u biżżejjed hekk kif rikjest mil-liġi fl-Artiklu 36(14) tal-Att dwar l-Impiegi u r-Relazzjonijiet Industrijali (Kap. 452 tal-Liġijiet ta' Malta), u għal din ir-raġuni jillikwida kumpens xieraq pagabbli lill-esponenti mis-soċjetà intimata minħabba t-terminazzjoni bla raġuni tajba hekk kif rikjest mill-liġi ai termini tal-Artiklu 81(2)(a) tal-istess Att u jikkundanna lill-istess soċjetà intimata tħallas lill-esponenti dan il-kumpens, bl-imgħax legali u bl-ispejjeż kollha kontra s-soċjetà intimata".

¹ Ara Dok MGM3 a fol. 18 tal-atti tat-Tribunal.

4. Is-soċjetà appellanta kienet kontumaci, iżda fuq rikors tagħha stess it-Tribunal awtorizzaha tippreżenta d-dikjarazzjoni tal-każ tagħha, kif fil-fatt għamlet waqt is-seduta tas-26 ta' Mejju, 2021, fejn issottomettiet li hija kellha raġuni tajba u suffiċjenti skont il-liġi sabiex tittermina l-impjeg tal-appellata, u dan kif kien ser jirriżulta waqt it-trattazzjoni tal-każ.

Id-deċiżjoni appellata

5. Dawn huma l-konsiderazzjonijiet tat-Tribunal li wasluh għad-deċiżjoni tiegħu:

"3. Konsiderazzjonijiet

It-Tribunal ried jidhol bir-reqqa fir-raġunijiet li wasslu biex is-Socjetà ntimata tkeċċi mill-impieg lir-Rikorrenti. Għal dak li huma twissijiet dawn allegatament saru verbalment. Pierre Mattocks, direttur tas-Socjetà Planet Hollywood Malta, jgħid li għad li ma kienx jiddilja direttament mar-Rikorrenti, l-General Manager Peter Cording ġibidlu l-attenzjoni għall-insubordinazzjoni tar-Rikorrenti. Iżda ma jstax jgħid eżattament dwar xhiex (seduta 15.9.21 fol. 4). Bettina Mattocks, li hija Assistant Operations Manager, sempliċement tgħid illi kien hemm xi żball ma' xi klijent iżda xejn serju (seduta 20.10.21 fol. 7). Peter Cording l-ex-General Manager, li kiteb reference letter favur ir-Rikorrenti, jgħid illi kien hemm xi managers li semmgħulu xi complaints mill-klijenti iżda jgħid illi personalment ma kellux issues magħha (seduta 19.1.22 fol. 2). Sostanzjalment ma kienx hemm qbil dwar xi nuqqasijiet li setgħet kienet ħatja dwarhom ir-Rikorrenti li ma setgħux kienu serji. Tenut dan it-Tribunal ma jhossx li s-Socjetà ntimata kellha raġun li tiġġustifika t-tkeċċija tar-Rikorrenti billi tistrieħ fuq ftit incidenti li jidhru li ma kienux ta' portata kbira. It-Tribunal imbagħad eżamina r-raġuni l-oħra li skont is-Socjetà ntimata kienet dik li rriżultat fit-tkeċċija tar-Rikorrenti. Din kienet konnessa mal-fatt li r-Rikorrenti fil-frank tagħha siefret għal xi jiem f'Ruma u meta ġiet lura rriżultat positive għal Covid-19. Jidher li xi jiem qabel kienet saret laqgħa għall-impjegati kollha li matulha ġew infurmati li jekk xi ħadd minnhom kien se jsiefer waqt il-frank tiegħu kellu javża lill-management u jottjeni l-permess tiegħu. Ir-Rikorrenti nnegat li sar dan (Seduta 16.2.22 fol. 3). Jidher li r-Rikorrenti akkumpanjata minn xi impjegat ieħor kienet marret xi ftit jiem Ruma mingħajr ma

avżat lill-management. Mal-wasla tagħha lura kienet ma tiflaħx u irriżultat bil-Covid. Id-Direttur Pierre Mattocks meta mistoqsi r-raġuni għaliex giet liċenzjatha r-Rikorrenti jgħid testwalment “because it was totally subordination (sic) and it prejudiced the livelihood of he team members, it prejudiced the business, the Company, and it was not acceptable at all this course of action from their end. I mean, I have no idea why they went for two or three days to Rome, it’s not in my interest, but they did not inform none of the Management about it” (seduta 15.9.21 fol. 7). Sussegwentement ir-ristorant kellu jagħlaq. Mela l-kwistjoni kollha hi dwar il-fatt li r-Rikorrenti siefret mingħajr ma infurmat lis-Socjetà ntimata u wara rriżulta li ħarġet positive bil-konsegwenzi kollha. Jidher li r-Rikorrenti ma gietx imkeċċija għaliex kellha l-Covid iżda għaliex siefret mingħajr ma infurmat lill-Management. Wieħed jifhem l-effett diżastruż meta r-ristorant safa’ magħluq għal xi żmien bil-konsegwenzi negattivi finazjarji b’kollox. Mill-banda l-oħra la hemm prova u lanqas tista’ taċċerta fiż-żgur li r-Rikorrenti laqtet l-infezzjoni ġo Ruma. Ukoll ma jistax jingħad b’ċertezza meta fil-fatt giet infettatha r-Rikorrenti. Meta ġara dan l-inċident ma jirriżultax illi kien hemm f’Malta xi divjet dwar is-safar u xi projbizzjoni li wieħed imur Ruma. Jirriżulta wkoll illi f’Malta kien dak iż-żmien notarjament magħruf li giet imxerrda sewwa l-Covid wara xi barranin ċappsu lil Paceville kollu wara party kbir f’lukanda hemm. Il-każ kollu mela jinpenja (sic) ruħu fuq il-vjaġġ tar-Rikorrenti lejn Ruma. Hija naqset li tavża lill-management u forsi tottjeni l-permess tiegħu biex tagħmel vjaġġ fil-frank tagħha. Ma tistax tiġi ċertament mixlija li sabet ruħha infettata bil-Covid jew anke li giet infettatha meta kienet imsiefra. Xi dritt kellu l-prinċipal li jobbliga impjegata x’tagħmel jew x’ma tagħmilx meta ma tkunx fuq xogħol? It-Tribunal huwa tal-fehma illi n-nuqqas tar-Rikorrenti li tinforma lill-Prinċipal tagħha bl-intenzjoni li ssiefer fil-frank tagħha ma jirriżultax li jikkostitwixxi nuqqas hekk serju li jilħaq il-livell ta’ kawża ġusta biex tiġġustifika l-liċenzjament tar-Rikorrenti.”

L-Appell

6. Is-socjetà appellanta pprezentat ir-rikors tal-appell tagħha fl-24 ta’ Marzu, 2022, fejn talbet lil din il-Qorti sabiex tiddikjara li d-deċiżjoni appellata hija nulla u sabiex:

“...tilqa’ l-aggravvi u l-appell tagħha u tordna illi tħassar, tannulla u/jew tirrevoka d-deċiżjoni appellata tat-Tribunal Industrijali datata 16 ta’ Marzu, 2022 fuq riferita, taqta l-istess kawża billi tilqa’ t-talbiet tas-socjetà appellanta stante illi t-tkeċċija in

kwistjoni kif ġusta u suffiċjenti skont il-liġi u/jew tirremetti lura l-każ lit-Tribunal Industrijali, bl-ispejjeż kontra r-rikorrenti.”

Tgħid li l-aggravji tagħha huma dawn: (a) il-kumpens stabbilit mit-Tribunal huwa eżagerat, m'hemm l-ebda motivazzjoni għalih, u ma ġiex likwidat skont it-termini tal-para. (a) tas-subartikolu 81(2) tal-Kap. 452; (b) kien hemm proporzjonalità bejn l-aġir kolpuż tal-appellata u s-sanzjoni tat-tkeċċija mposta fil-konfront tagħha minħabba n-nuqqas serju tagħha.

7. L-appellata wiegħbet fit-28 ta' Ġunju, 2022 fejn sostniet li d-deċiżjoni appellata hija waħda ġusta u korretta, u għalhekk timmerita li tigi konfermata, u dan filwaqt li spjegat r-raġunijiet tagħha għal dan u rrilevat li l-appell odjern ma ġiex limitat għal punti ta' liġi.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

8. Il-Qorti ser tgħaddi qabel xejn sabiex tistħarreg jekk hija ġustifikata s-sottomissjoni tal-appellata, li l-appell odjern ma sarx skont id-disposizzjonijiet tas-subartikolu 82(3) tal-Kap. 452 tal-Liġijiet ta' Malta, liema subartikolu jagħti dritt ta' appell biss fuq punt ta' liġi.

9. Tibda billi tikkunsidra l-ewwel aggravju tas-soċjetà appellanta. Hawnhekk hija qegħda tikkontendi li t-Tribunal akkorda kumpens żbilanċjat, mingħajr l-ebda motivazzjoni u 'l hemm mill-parametri stabbiliti permezz tal-para. (a) tas-subartikolu 81(2) tal-Kap. 452. Hija tgħaddi sabiex tispjega għaliex fil-fehma tagħha l-imsemmi kumpens huwa wieħed sproporzjonat, u dan b'riferiment għal diversi fatti, u anki tişhaqq li t-Tribunal naqas milli jagħti spjegazzjoni ta' kif

wasal għas-somma tal-kumpens pjuttost qawwija, u dan fid-dawl tad-disposizzjonijiet tas-subartikolu 81(2) tal-Kap. 452. Tissottometti li għalkemm id-dispożizzjonijiet tal-para. (a) tas-subartikolu 81(2) mhumiex eżawrjenti, ma kienx jidher li t-Tribunal kien ħa in konsiderazzjoni ċ-ċirkostanzi kollha tal-każ. Hija tagħmel riferiment ukoll għar-regolament 12 tal-L.S. 452.18 in sostenn tal-argument tagħha. Is-soċjetà appellanta tikkontendi wkoll li t-Tribunal kien żbaljat meta wasal għall-konklużjoni li hija ma kellha l-ebda dritt tintroduci direttivi dwar is-safar fl-agħar tal-pandemija, u tissottometti li t-Tribunal ma kienx ħa in konsiderazzjoni ċ-ċirkostanzi xejn tajba li minnhom kienu għaddejnin hi u l-industrija in ġenerali. In sostenn tal-argument tagħha, is-soċjetà appellanta tagħmel riferiment għal żewġ sentenzi ta' din il-Qorti, waħda minnhom kif preseduta lllum², u tissottometti li fil-każ odjern l-appellata kienet baqgħet biss mingħajr xogħol għal xahar u nofs. Tgħid li it-Tribunal naqas ukoll li jikkunsidra l-konsegwenzi iebsa li soffra l-operat tagħha riżultat tan-nuqqas gravi tal-aġir tal-appellata.

10. Il-Qorti tgħid li s-soċjetà appellanta hawnhekk għandha raġun, iżda dan biss fejn l-aggravju tagħha jolqot l-ilment tan-nuqqas ta' motivazzjoni, għaliex il-kumplament jittratta l-mertu li minnu ma jista' isir l-ebda appell quddiem din il-Qorti. Tgħid li fid-deċiżjoni tiegħu t-Tribunal naqas għal kollox milli jagħti ħjiel tar-raġunijiet tiegħu għal-likwidazzjoni ta' kumpens pjuttost sostanzjali. Il-Qorti tikkunsidra li s-soċjetà appellanta għandha kull dritt tkun taf ir-raġunijiet li waslu għal it-Tribunal għal dik id-deċiżjoni sabiex b'hekk tkun tista' tipprevalixxi ruħha mid-dritt tagħha ta' appell skont il-liġi.

² *Carmel Borg vs. Malta Transport Services (Operations) Limited* (App. Inf. Nru: 64/2017 AE), u *Reuben Psaila vs. Malta Transport Services (Operations) Limited* (App. Inf. Nru: 44/2019 LM).

11. Imma minflok it-Tribunal jgħid biss xott xott li huwa ‘...*eżamina d-danni materjali u morali li sofriet ir-Rikorrenti*’. Jirriżulta b’mod ċar li huwa naqas milli jispjega liema kienu l-fatturi li ħa in konsiderazzjoni, sabiex is-soċjetà appellanta setgħet tifhem aħjar ir-raġunijiet tiegħu, u jekk tixtieq u jkun hemm lok għal appell *ai termini* tas-subartikolu 82(3) tal-Kap. 452, titlob lil din il-Qorti sabiex tinvestiga ulterjorment id-deċiżjoni tat-Tribunal. Dan ċertament ħoloq nuqqas serju fil-proċedura, u s-soċjetà appellanta hija ġustifikata tilmenta għaliex b’hekk ġew ippreġudikati serjament id-drittijiet tagħha.

12. Għaldaqstant il-Qorti ssib dan l-aggravju ġustifikat u tilqgħu, b’dana li għandu jkun it-Tribunal li qabel xejn għandu jiċċara x’wasslu għall-ammont tal-kumpens kif likwidat. Għalhekk il-Qorti ser tgħaddi biex tirrimetti l-atti tal-proċedura odjerna quddiem it-Tribunal, u dan filwaqt li ser tastjeni milli tikkunsidra l-kumplement tal-aggravji tas-soċjetà appellanta sakemm it-Tribunal jottempora ruħu ma’ dak li ser jintalab mingħandu.

Decide

Għar-raġunijiet premessi, il-Qorti tiddeċiedi billi tilqa’ l-appell odjern b’mod limitat kif imfisser iktar ’il fuq f’din is-sentenza, u tordna sabiex l-atti jintbagħtu lura lit-Tribunal ħalli jieħu inkonsiderazzjoni dak kollu li qalet il-Qorti f’din is-sentenza, u jiddeċiedi l-każ skont kif jirrikjedi l-para. (a) tas-subartikolu 81(2) tal-Kap. 452 u s-subregolament 12 tal-L.S. 452.18.

L-ispejjeż tal-appell odjern għandhom jinqasmu nofs kull wieħed mill-partijiet.

Moqrija.

**Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef**

**Rosemarie Calleja
Deputat Registratur**